

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Pilot Stabilisatie Cavernes Twente

Tussentijds toetsingsadvies over het milieueffectrapport

2 augustus 2013 / rapportnummer 2655-98

1. Oordeel over het milieueffectrapport (MER)

Sinds 1933 wint AkzoNobel zout uit ondergrondse voorraden in de nabije omgeving van Hengelo en Enschede. Hierdoor zijn ruim 200 ondergrondse holtes (cavernes) ontstaan. Van deze cavernes hebben er 63 een potentieel risico op migratie van de holtes, wat kan leiden tot daling van de bodem aan het aardoppervlak. AkzoNobel wil, in samenwerking met Twence B.V., onderzoeken of, en zo ja met welke reststoffen van de afvalenergiecentrale, potentieel instabiele zoutcavernes gestabiliseerd kunnen worden. Om het voornemen mogelijk te maken moeten de omgevingsvergunningen van AkzoNobel en Twence aangepast en het bestemmingsplan Boeldershoek gewijzigd worden. Voor de besluitvorming hierover door het bevoegd gezag wordt een m.e.r.-procedure doorlopen.

In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie') zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER. **De Commissie signaleert bij de tussentijdse toetsing van het MER een groot aantal wezenlijke tekortkomingen.** Punten die de Commissie in haar reikwijdte en detailniveau advies voor dit project heeft benoemd, zijn niet of niet adequaat uitgewerkt in het MER. Zonder nu al deze punten te benoemen, constateert de Commissie dat de tekortkomingen op drie gebieden liggen:

- **Nut en noodzaak voornemen niet onderbouwd**
Fysieke en maatschappelijke gevolgen van het niet stabiliseren van de cavernes zijn onduidelijk. Omdat ook niet duidelijk is hoeveel zetting bij stabilisatie door het ingrijpen wordt voorkomen, is een afweging van de nadelen van "niets doen" en de voordelen van stabilisatie onmogelijk. Daarbij wordt afgeweken van de uitgangspunten uit het Landelijk Afvalbeheer Plan (LAP) dat inzet van afvalstoffen niet voor de hand ligt bij agrarisch gebruik van de bovengesloten grond.
- **Geen helder beeld pilot en vervolgbesluitvorming**
Een indicatie van een tijdpad en ijkmomenten, randvoorwaarden en de benodigde monitoring ontbreekt, en daarmee een objectieve maatstaf wanneer de pilot geslaagd is. Mogelijke mitigerende maatregelen bij een niet succesvol verloop van de stabilisatie, worden niet aangegeven. Tot slot wordt niet ingegaan op besluitvorming na de Pilot (de aanpak van de totale groep cavernes).
- **Kwaliteit analyse MER onvoldoende**
Het hele MER is vrijwel alleen beschrijvend. Nergens wordt een kwantitatieve onderbouwing gegeven. De beschrijving van de diepe ondergrond waarin de instabiele cavernes zich bevinden ontbreekt vrijwel geheel. De beschrijving van de geologie is te eenvoudig en niet onderbouwd, of afwezig. Een (locatiespecifieke) beschrijving van breuklijnen, mogelijke verspreidingspaden van vulstof, grondwatergradiënten en drukverschillen tussen watervoerende lagen ontbreekt. Niet duidelijk is welke risicobeperkende maatregelen nodig en mogelijk zijn. Er is daarnaast geen inzicht in de parameterwaarden van de risicoanalyse (bow-tie analyse). Het Quintessa rapport bevat zeker nuttige informatie om de geologische conclusies in het uiteindelijke MER te onderbouwen.

De Commissie adviseert het MER op deze en andere punten aan te passen en daarbij het gehele R&D advies te betrekken. Neem bij het gebruik van achtergrondrapporten de belangrijkste conclusies daaruit over in de tekst van het MER in het Nederlands en neem per conclusie een paginaverwijzing op naar het desbetreffende rapport.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing concept-MER

Initiatiefnemer: Burgemeester en wethouders van de gemeente Enschede en/of Hengelo, Akzo Nobel Industrial Chemicals B.V., Twence B.V.

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van de Provincie Overijssel (tevens coördinerend bevoegd gezag), Minister Economische zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I), Gemeenteraad Enschede en/of Hengelo

Besluit: wijzigen van een bestemmingsplan, aanpassen omgevingsvergunning Akzo Nobel Industrial Chemical B.V., aanpassen omgevingsvergunning Twence B.V.

Categorie Besluit m.e.r.:

Gecombineerd plan- en project-m.e.r. vanwege categorie C18.2, C18.4

Activiteit: stabiliseren van een drietal instabiele zoutcavernes door het inbrengen van afvalstoffen

Bijzonderheden: tussentijdse toetsing van het concept-MER voor de Pilot voor de stabilisatie van uiteindelijk 63 instabiele zoutcavernes

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in: Hengelosch Weekblad van 20 maart 2012, Huis aan Huis Enschede en de Staatscourant van 21 maart 2012

ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 22 maart tot 3 mei 2012

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 22 maart 2012

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 11 juni 2012

aanvraag tussentijds toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 4 juni 2013

tussentijds toetsingsadvies uitgebracht: 2 augustus 2013

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

dhr. dr.ir. F.G. van den Aarsen

dhr. H. Boukes

dhr. dr. M.J. Brolsma

dhr. dr. H.R.G.K. Hack

dhr. dr. M.J.F. van Pelt

mw. drs. W. Smal (secretaris)

mw. M.A.J. van der Tas (voorzitter)

Werkwijze Commissie bij een tussentijdse toetsing:

Tijdens de tussentijdse toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen bij het opstellen van het MER, dus voorafgaand aan het besluit. De Commissie richt zich in het tussentijdse advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Milieueffectrapport Pilot Stabilisatie Cavernes Twente, Royal HaskoningDHV, 13 mei 2013
- Samenvatting MER Pilot Stabilisatie Cavernes Twente, Royal HaskoningDHV, 13 mei 2013
- Staged Risk Assessment of Salt Cavern Stabilisation, Phase 1: Contribution to the Pilot Stabilisation Caverns, Quintessa, 15 februari 2013

Tussentijds toetsingsadvies over het
milieueffectrapport Pilot Stabilisatie Cavernes Twente

ISBN: 978-90-421-3822-3

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

